

EDİTÖRDEN

İkinci sayımızı yayımlamaya hazırlanırken tüm dünyayı saran savaş, işgal, geri çekilme gibi birçok faktörün etkisiyle yine zorunlu ve düzensiz göç olaylarına tanık olmaya başladık. Gerçek amaçların perdelendiği zorunlu insan hareketliliğine, ülkelerin yerel veya ulusal çıkarlar dolayısıyla gerekli tepkileri göstermemelerine tanık olmak maalesef içimizi acıttı. Özellikle Batı ülkeleri ve onların güvenlik amaçlı kurdukları organizasyonlarının çifte standart ve hatta ikiyüzlü diyebileceğimiz politikalarının artık deşifre olduğu halde sürdürülmeye çalışılması da ayrı bir isyan kaynağımız oldu.

Geriye baktığımızda en önemli insan hareketi, Amerika Birleşik Devletleri'nde Demokratların iktidara gelmesiyle değişen ve Başkan Biden tarafından hayata geçirilen, önce Suriye daha sonra da Afganistan'dan Amerikan askerlerini çekme politikasıyla yaşandı. Ağustos 2021'de özellikle ABD ile işbirliği yapan Afgan askerlerinin Taliban korkusuyla İran üzerinden Türkiye'nin delik deşik olmuş sınırlarından akın ettiklerine tanık olduk. Bu genç, tek tip kıyafetler giymiş, nizami ordu kıtası halinde olan ve sayıları resmen açıklanmayan çok sayıda erkek göçmenin önce kim olduğunu anlayamadığımız gibi, daha sonra nerelerde ikamet ettiklerini de ancak bölük pörçük olarak medyaya yansıdığı kadar izlemeye başladık. Geleneksel çoban kimliğindeki Afgan göçmen profilinden çok farklı olarak bu zorunlu göçmenler üzerine henüz sistemli bir araştırma yapılmadığından, *İnsan Hareketliği Uluslararası Dergisi* olarak bu konuda araştırmaları yayımlamaya istekli olduğumuzu belirtmekle yetiniyoruz.

Dergimizi hazırlarken Üçüncü Dünya Savaşı'na yol açma yüksek riskini taşıyan Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline tanık olduk. Dört milyona yakın Ukraynalı sivilin Polonya, Romanya ve Moldova'ya göç ettiklerini ve bu sayının giderek arttığını öğrenmekteyiz. Sayıları 25.000'i bulan Türk öğrenci ve diğer çalışanların da Türkiye'ye dönmeye çalıştıklarını medyadan takip etmekteyiz. Rusya Federasyonu Kırım'ı ilhak ederken hiç tepki göstermeyen Avrupa, Amerika ve Kuzey Atlantik Paktı ya da kısaca NATO diye bilinen güvenlik örgütü üyelerinin, gizli kapaklı olmaktan çıkan Ukrayna desteği ne yazık ki hem can kayıplarının hem de göçün giderek artacağına önemli göstergesidir.

Avrupa'nın özellikle de Almanya'nın Rusya'dan gelen Kuzey Akım doğal gaz boru hattı nedeniyle enerji bağımlılığı ortadayken, Rusya ve Çin ittifakını hoş görmeyen ve tek kutupluluk siyasetini sürdürmeye çalışan bir ABD varken ve NATO'ya girmekten vazgeçse de Avrupa Birliği'ne üye olmak isteyen bir Ukrayna'nın Rusya ile kısa zamanda uzlaşmaya yanaşmayacağı ve yoğun göç dalgalarının Türkiye'yi de içine alan biçimde genişleyeceğini öngörmek için kâhin olmaya gerek yoktur. Dağılan Sovyetler Birliği ülkelerinden çok sayıda gönüllü göçmenin özellikle yaşlı bakım ve ev hizmetlerinde istihdamı üzerine birçok sosyal araştırma yapılmışken, Şubat 2022'de başlayan ve genişleyen Rusya'nın Ukrayna'yı işgali yüzünden yaşanacak yeni zorunlu nüfus hareketlerinin çalışılması kaçınılmaz olarak gelecek yılların

en önemli gündemini oluşturacaksa da, kurucu önderimiz Mustafa Kemal Atatürk gibi “Yurtta barış, Dünyada barış” demeyi sürdürmek istiyoruz.

Yakın gelecekte siyasi ve ekonomik faktörler kadar, nüfus hareketlerinde önemli rol oynayan küresel ısınma, iklim ve çevre değişmesi çerçevesinde ele alabileceğimiz en önemli konunun “iklim mülteciliği” olacağına kuşku yoktur. Türkiye’nin de taraf olduğu ve 1951 yılında imzalanan Cenevre Sözleşmesi kapsamında sayılmadıkları için, hukukçuların çözmekte zorlandıkları göçmen ve mülteci sorunlarının çözümünde yeni yaklaşımlarla geliştirilecek kavramlara katkıda bulunmak, kuşkusuz biz sosyal bilimcilerin öncelikli gündemidir. Bu konuda hem Merkez hem de Dergi olarak çeşitli yayın ve toplantı düzenleme gibi faaliyetlerde bulunduğumuzu memnuniyetle belirtmek isterim.

Bu sayımızda ayrıca Başkent Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi olarak, “18 Aralık Dünya Göçmenler Günü” vesilesiyle 13-18 Aralık 2021 tarihleri arasında Doç. Dr. Leyla Burcu Dünder’in yönlendiriciliğinde gerçekleştirdiğimiz, “Göç ve Edebiyat Buluşmaları”na katılan çok değerli yazar Yüksel Pazarkaya’nın “Sonu Gelmeyen Odise” adlı yazısını okuyucularımızla buluşturmanın bahtiyarlığını taşımaktayım.

Her zaman büyük desteğini gördüğümüz Başkent Üniversitesi Kurucusu ve Yönetim Üst Kurulu Başkanı, çok değerli bilim insanı Sayın Prof. Dr. Mehmet Haberal’a minnet ve şükranlarınızı sunarken, ufkumuzu açan çok yönlü katkılarının sürmesini dilerim.

Dergimizin sahibi, Rektörümüz, Sayın Prof. Dr. Ali Haberal ve Rektör Yardımcımız Sayın Prof. Dr. Mehmet Abdülkadir Varoğlu’na bize sağladıkları özgür çalışma ortamı başta olmak üzere tüm değerli katkıları için teşekkür ederim.

Son olarak yazıları ile Dergimize vücut veren yazarlarımıza, hakemlerimize, editör yardımcılarımıza ve teknik destek sağlayan tüm ekibimize özverili katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Aytül Kasapoğlu

Nisan 2022